

## EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1143/2014,

annettu 22 päivänä lokakuuta 2014,

haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon <sup>(1)</sup>,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä <sup>(2)</sup>,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Vieraslajien, olivatpa ne eläimiä, kasveja, sienä tai mikro-organismeja, esiintyminen uusissa paikoissa ei ole aina huolenaihe. Huomattavasta osasta vieraslajeja voi kuitenkin tulla haitallisia, jolloin niillä voi olla vakavia haittavaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle ja siihen liittyville ekosysteemipalveluille sekä muita sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia, jotka olisi ehkäistävä ennalta. Unionissa ja muissa Euroopan maissa esiintyy ympäristössä noin 12 000 vieraslajia, joista suunnilleen 10–15 prosentin arvioidaan olevan haitallisia.
- (2) Haitalliset vieraslajit ovat yksi luonnon monimuotoisuuden ja siihen liittyvien ekosysteemipalvelujen suurimmista uhkista, erityisesti maantieteellisesti ja evoluution kannalta eristäytyneissä ekosysteemeissä, kuten pienillä saarilla. Tällaisten vieraslajien aiheuttamat riskit voivat nousta entistä suuremmiksi maailmankaupan kasvaessa, liikenteen ja matkailun lisääntyessä ja ilmastonmuutoksen edetessä.
- (3) Haitallisten vieraslajien luonnon monimuotoisuudelle ja siihen liittyville ekosysteemipalveluille aiheuttama uhka voi ilmetä eri muodoissa, joihin kuuluvat niiden vakavat vaikutukset alkuperäisiin lajeihin sekä ekosysteemien rakentamiseen ja toimintaan, koska ne muuttavat elinympäristöjä, petokantaa ja kilpailuasetelmaa sekä tartuttavat tauteja, syrjäyttävät alkuperäisiä lajeja huomattavassa osassa levinneisyysaluetta ja aiheuttavat geneettisiä vaikutuksia risteytymisen johdosta. Haitallisilla vieraslajeilla voi lisäksi olla merkittäviä haittavaikutuksia myös ihmisten terveydelle ja taloudelle. Ainoastaan elävät yksilöt ja lisääntymiskykyiset osat ovat uhka luonnon monimuotoisuudelle ja siihen liittyville ekosysteemipalveluille, ihmisten terveydelle ja taloudelle, ja sen vuoksi ainoastaan niihin olisi sovellettava tämän asetuksen mukaisia rajoituksia.
- (4) Unionia, joka on osapuolena biologista monimuotoisuutta koskevassa yleissopimuksessa, joka on hyväksytty neuvoston päätöksellä 93/626/ETY <sup>(3)</sup>, sitoo mainitun yleissopimuksen 8 artiklan h alakohta, jonka mukaan osapuolten tulee mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan ”estää sellaisten vieraiden lajien luontoon päästäminen, valvoa sitä tai hävittää sellaiset vieraat lajit, jotka uhkaavat ekosysteemejä, elinympäristöjä tai lajeja”.
- (5) Unioni, joka on osapuolena Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suoje-  
lusta tehdystä yleissopimuksessa, joka on hyväksytty neuvoston päätöksellä 82/72/ETY <sup>(4)</sup>, on sitoutunut toteutta-  
maan kaikki tarvittavat toimenpiteet luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön elinympäristöjen suojelun varmistami-  
miseksi.

<sup>(1)</sup> EUVL C 177, 11.6.2014, s. 84.

<sup>(2)</sup> Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 16. huhtikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 29. syyskuuta 2014.

<sup>(3)</sup> Neuvoston päätös 93/626/ETY, tehty 25 päivänä lokakuuta 1993, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 309, 13.12.1993, s. 1).

<sup>(4)</sup> Neuvoston päätös 82/72/ETY, tehty 3 päivänä joulukuuta 1981, Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 38, 10.2.1982, s. 1).

- (6) Jotta voidaan tukea niiden tavoitteiden saavuttamista, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/60/EY<sup>(1)</sup>, 2008/56/EY<sup>(2)</sup> ja 2009/147/EY<sup>(3)</sup> ja neuvoston direktiivissä 92/43/ETY<sup>(4)</sup>, tällä asetuksella olisi luotava säännöt, joiden tarkoituksena on ehkäistä ennalta, vähentää mahdollisimman paljon ja lieventää haitallisten vieraslajien luonnon monimuotoisuudelle ja siihen liittyville ekosysteemipalveluille sekä ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle aiheuttamia haittavaikutuksia samoin kuin vähentää näiden lajien sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia.
- (7) Jotkin lajit muuttavat luontaisesti paikasta toiseen ympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi. Niitä ei olisi pidettävä uudessa ympäristössään vieraslajeina, ja siksi ne olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tässä asetuksessa olisi keskityttävä vain lajeihin, jotka ovat tulleet unioniin ihmisen toiminnan seurauksena.
- (8) Tällä hetkellä on olemassa yli 40 eläinten terveyttä koskevaa unionin säädöstä, joihin sisältyy eläintautoja koskevia säännöksiä. Lisäksi neuvoston direktiivissä 2009/29/EY<sup>(5)</sup> on säännöksiä, jotka koskevat kasveille tai kasvituotteille haitallisia organismeja, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/18/EY<sup>(6)</sup> säädetään muuntogeenisiin organismeihin sovellettava järjestelmä. Sen vuoksi kaikki haitallisia vieraslajeja koskevat uudet säännöt olisi saatettava yhteensopiviksi näiden unionin säädösten kanssa eivätkä ne saisi olla päällekkäisiä niiden kanssa, eikä niitä saisi soveltaa näiden säädösten kohteena oleviin organismeihin.
- (9) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EY) N:o 1107/2009<sup>(7)</sup> ja (EU) N:o 528/2012<sup>(8)</sup> sekä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007<sup>(9)</sup> annetaan säännöt, jotka koskevat hyväksynnän antamista tiettyjen vieraslajien käytölle määrättyihin tarkoituksiin. Tämän asetuksen voimaan tullessa tiettyjen lajien käyttö on jo hyväksytty mainittujen järjestelmien nojalla. Oikeudellisen kehyksen johdonmukaisuuden varmistamiseksi näihin tarkoituksiin käytetyt lajit olisi siten jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.
- (10) Koska haitallisia vieraslajeja on paljon, on tärkeää varmistaa, että etusijalle asetetaan ne haitalliset vieraslajit, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä unionin kannalta. Sen vuoksi olisi laadittava luettelo sellaisista haitallisista vieraslajeista, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä unionin kannalta, jäljempänä 'unionin luettelo', ja se olisi saatettava säännöllisesti ajan tasalle. Haitallista vieraslajia olisi pidettävä unionin kannalta merkityksellisenä, jos vaikkoin hinko, jota se aiheuttaa sen kohteena olevissa jäsenvaltioissa, on niin merkittävä, että on perusteltua ottaa käyttöön erityistoimenpiteitä, joiden soveltamisala ulottuu koko unioniin, myös jäsenvaltioissa, joissa lajia ei vielä esiinny tai todennäköisesti ei edes tule esiintymään. Sen varmistamiseksi, että unionin kannalta merkitykselliseksi todettujen haitallisten vieraslajien määrä pysyy oikeasuhteisena, unionin luettelo olisi laadittava ja se olisi saatettava ajan tasalle vaihteittain ja siinä olisi keskityttävä lajeihin, joiden sisällyttämisellä unionin luetteloon voidaan tehokkaasti ehkäistä ennalta, vähentää mahdollisimman paljon ja lievittää näiden lajien haittavaikutuksia kustannustehokkaalla tavalla. Koska saman taksonomisen ryhmän lajeilla on usein samanlaisia ekologisia vaatimuksia ja ne voivat aiheuttaa samanlaisia riskejä, olisi lajien taksonomisten ryhmien sisällyttäminen unionin luetteloon sallittava tarvittaessa.
- (11) Arviointiperusteet, joiden nojalla lajeja sisällytetään unionin luetteloon, ovat tärkein väline tämän asetuksen soveltamisessa. Varojen tehokkaan käytön varmistamiseksi näillä arviointiperusteilla olisi varmistettava, että luetteloon merkitään tällä hetkellä tunnetuista mahdollisista haitallisista vieraslajeista ne, joiden haittavaikutukset ovat merkittävimmät. Komission olisi tehtävä vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta tällä asetuksella perustetulle komitealle ehdotus unionin luetteloksi, joka perustuu näihin arviointiperusteisiin. Unionin luetteloa ehdottaessaan

<sup>(1)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

<sup>(2)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiadirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

<sup>(3)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

<sup>(4)</sup> Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

<sup>(5)</sup> Neuvoston direktiivi 2000/29/EY, annettu 8 päivänä toukokuuta 2000, kasveille ja kasvituotteille haitallisten organismien yhteisöön kulkeutumisen ja siellä leviämisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä (EYVL L 169, 10.7.2000, s. 1).

<sup>(6)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/18/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta (EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1).

<sup>(7)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1).

<sup>(8)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 528/2012, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä (EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1).

<sup>(9)</sup> Neuvoston asetus (EY) N:o 708/2007, annettu 11 päivänä kesäkuuta 2007, tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä (EUVL L 168, 28.6.2007, s.1).

komission olisi ilmoitettava mainitulle komitealle, miten se on ottanut nämä arviointiperusteet huomioon. Arviointiperusteisiin olisi sisällyttävä riskinarviointi niiden sovellettavien määräysten mukaisesti, joista on sovittu lajeilla käytävän kaupan rajoitusten asettamisesta tehdyissä Maailman kauppajärjestön (WTO) asiaankuuluviissa sopimuksissa.

- (12) Jotta millekään jäsenvaltiolle ei aiheutuisi suhteettomia ja liiallisia kustannuksia ja jotta turvataan tällä asetuksella toteutettavien unionin toimien tuottama lisäarvo, komission olisi unionin luetteloa ja siihen perustuvia toimenpiteitä ehdottaessaan otettava huomioon jäsenvaltioille aiheutuvat täytäntöönpanokustannukset, toimien toteuttamatta jättämisestä aiheutuvat kustannukset, kustannustehokkuus sekä sosioekonomiset näkökohdat. Tässä yhteydessä olisi unionin luetteloon sisällytettävä haitallisia vieraslajeja valitessa ja tämän asetuksen tavoitteita vaarantamatta kiinnitettävä erityistä huomiota lajeihin, joita käytetään laajalti ja jotka tuottavat merkittäviä sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä jäsenvaltiossa.
- (13) Sen varmistamiseksi, että WTO:n asiaankuuluvien sopimusten sääntöjä noudatetaan ja että tätä asetusta sovelletaan yhdenmukaisesti, olisi vahvistettava yhteiset riskinarvioinnin toteuttamista koskevat arviointiperusteet. Näiden arviointiperusteiden olisi tarpeen mukaan perustuttava olemassa oleviin kansallisiin ja kansainvälisiin vaatimuksiin, ja niiden olisi käsitettävä lajien ominaisuuksien erilaiset näkökohdat, unioniin tuonnin riski ja tuontitavat, lajista aiheutuvat sosiaaliset, taloudelliset ja luonnon monimuotoisuutta koskevat haittavaikutukset, käyttötarkoitusten mahdolliset hyödyt ja lieventämistoimien kustannukset verrattuna haittavaikutuksiin sekä unionille olevan merkityksen osoittava arvio ympäristölle aiheutuvien sekä sosiaalisten ja taloudellisten vahinkojen mahdollisista kustannuksista, jotta toimille on vahvemmat perustelut. Jotta järjestelmää voidaan kehittää asteittain ja saatua kokemusta voidaan hyödyntää, yleistä lähestymistapaa olisi arvioitava viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2021.
- (14) Joitakin haitallisia vieraslajeja on sisällytetty neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97<sup>(1)</sup> liitteeseen B, ja niiden maahantuonti unioniin on kielletty, koska niiden haitallisuus on tunnustettu ja koska niiden tuonnilla unioniin on haitallinen vaikutus alkuperäisille lajeille. Kyseessä ovat seuraavat lajit: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates* (*Rana*) *catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* ja *Trachemys scripta elegans*. Sen varmistamiseksi, että haitallisiin vieraslajeihin sovelletaan johdonmukaista oikeudellista kehystä ja yhdenmukaisia sääntöjä unionin tasolla, näiden haitallisten vieraslajien luetteloon merkitsemistä unionin kannalta merkityksellisinä olisi pidettävä ensisijaisena asiana.
- (15) Ennaltaehkäisy on ympäristön kannalta yleensä toivottavampi ja kustannustehokkaampi vaihtoehto kuin jälkikäteen reagointi, ja se olisi asetettava etusijalle. Siksi unionin luetteloon olisi ensisijaisesti merkittävä niitä haitallisia vieraslajeja, joita ei vielä esiinny unionissa tai jotka ovat invaasion varhaisessa vaiheessa, samoin kuin haitallisia vieraslajeja, joista todennäköisesti aiheutuu merkittävimpiä haittavaikutuksia. Koska unioniin voi saapua uusia haitallisia vieraslajeja jatkuvasti ja koska ympäristössä jo esiintyvät vieraslajit leviävät ja laajentavat levinneisyyttä aluettaan, on tarpeen varmistaa, että unionin luetteloa tarkistetaan jatkuvasti ja pidetään ajan tasalla.
- (16) Olisi tutkittava mahdollisuutta alueelliseen yhteistyöhön niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka joutuvat tekemisiin sellaisten samojen lajien kanssa, jotka eivät pysty vakiinnuttamaan elinkykyistä kantaa suuressa osassa unionia. Jos tämän asetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tason toimenpiteillä, myös nämä lajit voitaisiin sisällyttää unionin luetteloon.
- (17) Tämän asetuksen tavoitteisiin pyrittäessä on aiheellista ottaa huomioon syrjäisimpien alueiden erityinen tilanne ja erityisesti niiden syrjäinen sijainti, saaristoasema ja niiden biologisen monimuotoisuuden ainutlaatuisuus. Unionin kannalta merkityksellisiin haitallisiin vieraslajeihin liittyvien rajoittavien ja ennalta ehkäisevien toimenpiteiden toteuttamista koskevia tämän asetuksen vaatimuksia olisi sen vuoksi mukautettava syrjäisimpien alueiden, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa ja ottaen huomioon Eurooppa-neuvoston päätökset 2010/718/EU<sup>(2)</sup> ja 2012/419/EU<sup>(3)</sup>, erityispiirteisiin.
- (18) Haitallisiin vieraslajeihin liittyvät riskit ja huolenaiheet ovat kansalliset rajat ylittävä haaste, joka koskee koko unionia. Sen vuoksi on tärkeää ottaa käyttöön unionin tasolla kielto, joka koskee unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tarkoituksellista tai varomatonta tuontia unioniin, lisääntymistä, kasvattamista, kuljettamista, ostoa, myyntiä, käyttöä, vaihtoa, pitämistä ja ympäristöön päästämistä, jotta voidaan varmistaa, että kaikkialla unionissa toimitaan ajoissa ja johdonmukaisesti, jolloin voidaan välttää sisämarkkinoiden vääristyminen ja ehkäistä ennalta tilanteet, joissa yhdessä jäsenvaltiossa toteutetut toimet vaarantuvat, koska toinen jäsenvaltio ei toteuta toimia.

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetus (EY) N:o 338/97, annettu 9 päivänä joulukuuta 1996, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä (EYVL L 61, 3.3.1997, s. 1).

<sup>(2)</sup> Eurooppa-neuvoston päätös 2010/718/EU, annettu 29 päivänä lokakuuta 2010, Saint Barthélemy saaren aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden (EUVL L 325, 9.12.2010, s. 4).

<sup>(3)</sup> Eurooppa-neuvoston päätös 2012/419/EU, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2012, Mayotten aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden (EUVL L 204, 31.7.2012, s. 131).

- (19) Tieteelliseen tutkimukseen ja ex situ -suojeluun liittyvien toimintojen mahdollistamiseksi on tarpeen antaa erityisiä sääntöjä, jotka koskevat tällaisten toimintojen kohteena olevia unionin kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslaajia. Nämä toiminnot olisi suoritettava suljetuissa toimipaikoissa, joissa organismit ovat suljetuissa säiliöissä ja joissa toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien karkaaminen tai laitton päästäminen ympäristöön. Näitä sääntöjä olisi voitava soveltaa myös tiettyihin muihin toimiin, mukaan lukien kaupalliset toimet, jos komissio antaa tälle hyväksynnän asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, joihin liittyy pakottava yleinen etu. Näiden sääntöjen täytäntöönpanossa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että vältetään mahdolliset haittavaikutukset suojelluille lajeille ja luontotyypeille asiaankuuluvan unionin oikeuden mukaisesti.
- (20) Unionin rajoilla saattaa esiintyä tai unionin alueella saatetaan havaita vieraslajeja, joita ei vielä ole tunnustettu unionin kannalta merkitykselliseksi haitalliseksi vieraslajeiksi. Jäsenvaltioille olisi siksi annettava mahdollisuus ottaa käyttöön saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella tiettyjä kiireellisiä toimenpiteitä. Tällaisten kiireellisten toimenpiteiden ansiosta voitaisiin välittömästi ryhtyä toimiin sellaisia haitallisia vieraslajeja vastaan, joiden tuontiin, vakiintumiseen osaksi uutta elinympäristöä ja leviämiseen kyseisissä maissa saattaa liittyä riskejä, samalla kun jäsenvaltiot arvioivat näiden lajien aiheuttamia tosiasiallisia riskejä asianomaisten WTO:n sopimusten sovellettavien määräysten mukaisesti, erityisesti näiden lajien tunnustamiseksi unionin kannalta merkitykselliseksi haitalliseksi vieraslajeiksi. Kansallisten kiireellisten toimenpiteiden ohella on tarpeen ottaa käyttöön kiireellisiä toimenpiteitä unionin tasolla, jotta voidaan noudattaa asianomaisten WTO:n sopimusten määräyksiä. Unionin tasolla toteutettavat kiireelliset toimenpiteet antaisivat lisäksi unionille keinot toimia ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti nopeasti, jos uusi haitallinen vieraslaji esiintyy tai uhkaa saapua välittömästi.
- (21) Suuri osa haitallisista vieraslajeista tuodaan unioniin tahattomasti. Sen vuoksi on ratkaisevan tärkeää hallita tahattoman tuonnin väyliä tehokkaammin. Koska tältä alalta on suhteellisen vähän kokemusta, toimet olisi toteutettava tällä alalla asteittain. Toimenpiteiden olisi oltava sekä vapaaehtoisia, kuten ne toimet, joita ehdotetaan Kansainvälisen merenkulkujärjestön asiakirjassa ”Guidelines for the Control and Management of Ships’ Biofouling”, että pakollisia. Toimien olisi perustuttava kokemukseen, jota on saatu unionissa ja jäsenvaltioissa tiettyjen väylien hallinnasta, mukaan lukien alusten painolastivesien ja sedimenttien valvontaa ja käsittelyä koskevan vuonna 2004 hyväksytyn kansainvälisen yleissopimuksen perusteella vahvistetut toimenpiteet. Komission olisi tämän mukaisesti toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet rohkaistakseen jäsenvaltioita ratifioimaan mainitun yleissopimuksen.
- (22) Jotta voidaan luoda riittävä tietopohja haitallisten vieraslajien aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi, on tärkeää, että jäsenvaltiot harjoittavat tällaisia lajeja koskevaa tutkimustoimintaa, tarkkailua ja seurantaa. Koska seurantajärjestelmät ovat asianmukaisin keino havaita uusia haitallisia vieraslajeja varhaisessa vaiheessa ja määrittää jo osaksi ympäristöä vakiintuneiden lajien levinneisyys, näihin järjestelmiin olisi sisällyttävä sekä kohdennettuja että yleisiä selvityksiä, ja eri alojen ja sidosryhmien, mukaan lukien alueelliset ja paikallisyhteisöt, olisi voitava osallistua niihin. Seurantajärjestelmissä huomio olisi jatkuvasti kohdistettava mahdollisiin uusiin haitallisiin vieraslajeihin, esiintyvätpä ne missä tahansa unionissa, ja niissä olisi pyrittävä tehokkaan ja täydellisen kuvan saamiseen unionin tasolla. Tehokkuuden ja kustannustehokkuuden vuoksi olisi käytettävä olemassa olevia tullivalvonta-, seuranta- ja tarkkailujärjestelmiä, jotka on jo luotu unionin oikeudessa, erityisesti niitä, joista on säädetty direktiiveissä 92/43/ETY, 2000/60/EY, 2008/56/EY ja 2009/147/EY.
- (23) Olisi toteutettava eläinten ja kasvien virallista valvontaa, jotta haitallisten vieraslajien tahallinen tuonti voidaan ehkäistä ennalta. Elävät eläimet ja kasvit olisi voitava tuoda unioniin vain Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004<sup>(1)</sup> sekä neuvoston direktiivien 91/496/ETY<sup>(2)</sup> ja 97/78/ETY<sup>(3)</sup> mukaisten rajatarkastusasemien tai direktiivin 2000/29/EY mukaisten saapumispaikkojen kautta. Jotta voidaan varmistaa tehokkuuden tuottamat hyödyt ja välttää rinnakkaisten tullivalvontajärjestelmien luominen, toimivaltaisten viranomaisten olisi ensimmäisellä rajatarkastusasemalla tai saapumispaikassa todennettava, ovatko asianomaiset lajit unionin kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta (EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1).

(2) Neuvoston direktiivi 91/496/ETY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1991, kolmansista maista yhteisöön tuotavien eläinten eläinlääkintätarkastusten järjestämisestä koskevista periaatteista ja direktiivien 89/662/ETY, 90/425/ETY ja 90/675/ETY muuttamisesta (EYVL L 268, 24.9.1991, s. 56).

(3) Neuvoston direktiivi 97/78/ETY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1997, kolmansista maista yhteisöön tuotavien eläinlääkinnällisten tarkastusten järjestämisestä koskevista periaatteista (EYVL L 24, 30.1.1998, s. 9).

- (24) Haitallisen vieraslajin tuonnin jälkeen ovat toimenpiteet, joilla ne havaitaan varhaisessa vaiheessa ja hävitetään nopeasti, ratkaisevan tärkeitä lajin vakiintumisen ja leviämisen ennalta ehkäisemisen kannalta. Tehokkain ja kustannustehokkain tapa on usein kannan mahdollisimman pian tapahtuva hävittäminen, kun yksilöiden lukumäärä on vielä pieni. Jos hävittäminen ei ole mahdollista tai hävittämiskustannukset ovat pitkällä aikavälillä suuremmat kuin ympäristöä koskevat, sosiaaliset ja taloudelliset hyödyt, olisi toteutettava leviämisen rajoittamista koskevia ja sääätelytoimenpiteitä. Hallintatoimenpiteet olisi suhteutettava ympäristöön kohdistuvaan vaikutukseen, ja niissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon kyseessä olevan jäsenvaltion luonnonmaantieteelliset ja ilmastolliset olosuhteet.
- (25) Hallintatoimenpiteillä ei saisi olla haittavaikutuksia ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Joidenkin haitallisten vieraseläinlajien hävittämis- ja hallintatoimet ovat joissain tapauksissa tarpeen, mutta ne saattavat kuitenkin aiheuttaa eläimille kipua, tuskaa, pelkoa ja muuta kärsimystä, vaikka käytettäisiin parhaita käytettävissä olevia teknisiä välineitä. Tästä syystä jäsenvaltioiden ja kaikkien haitallisten vieraslajien hävittämis-, säätely- tai leviämisen rajoittamistoimiin osallistuvien toimijoiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet eläinten säästämiseksi vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä menettelyn aikana ja otettava tässä yhteydessä mahdollisimman pitkälle huomioon alan parhaat toimintatavat, esimerkiksi Maailman eläintautijärjestön laatimat eläinten hyvinvoinnin pääperiaatteet. Olisi harkittava ei-tappavien menetelmien käyttämistä, ja kaikkien toteutettujen toimien yhteydessä olisi saatettava muihin kuin kohteena oleviin lajeihin kohdistuva vaikutus mahdollisimman vähiin.
- (26) Haitalliset vieraslajit aiheuttavat yleensä vahinkoa ekosysteemeille ja alentavat niiden sietokykyä. Näin ollen olisi toteutettava oikeasuhteisia ennallistamistoimenpiteitä, jotta voidaan lujittaa ekosysteemien kykyä sietää invaasioita, korjata aiheutunut vahinko sekä parantaa lajien ja niiden luontotyyppien suojelun tasoa direktiivien 92/43/EY ja 2009/147/EY mukaisesti, sisämaan pintavesien, jokisuiden vaihtumisalueiden, rannikkovesien ja pohjavesien ekologista tilaa direktiivin 2000/60/EY mukaisesti sekä merivesien ympäristön tilaa direktiivin 2008/56/EY mukaisesti. Tällaisten ennallistamistoimenpiteiden kustannukset olisi perittävä saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti.
- (27) Olisi suositettava rajat ylittävää yhteistyötä etenkin naapurimaiden kanssa ja jäsenvaltioiden kesken tapahtuvaa yhteensovittamista erityisesti samalla unionin luonnonmaantieteellisellä alueella, jotta voidaan edistää tämän asetuksen tehokasta soveltamista.
- (28) Järjestelmää, jolla torjutaan haitallisia vieraslajeja, olisi tuettava keskitetyllä tietojärjestelmällä, johon kootaan saatavilla olevat tiedot vieraslajeista unionissa ja jonka kautta voi tutustua tietoihin lajien esiintyvyydestä, levinneisyydestä, ekologiasta ja invaasion kulusta sekä kaikkiin muihin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä menettelyn suuntaamista koskevien päätösten ja hallintapäätösten kannalta, ja jonka avulla voidaan myös vaihtaa parhaita käytäntöjä.
- (29) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/35/EY<sup>(1)</sup> on luotu puitteet yleisön kuulemiselle ympäristöä koskevassa päätöksenteossa. Yleisön olisi sen tehokkaan osallistumisen kautta voitava haitallisten vieraslajien alalla toteutettavien toimien määrittelyssä ilmaista näkemyksensä ja huolenaiheensa, joilla voi olla merkitystä asiaa koskevien päätösten kannalta, ja päätöksentekijöiden olisi otettava ne huomioon. Tällä olisi määrä lisätä päätöksenteon vastuullisuutta ja avoimuutta sekä edistää osaltaan yleisön tietoisuutta ympäristökyksymyksistä ja yleisön tukea tehdyille päätöksille.
- (30) Tiedeyhteisön osallistuminen on tärkeää, jotta voidaan luoda riittävä tietopohja haitallisten vieraslajien esille tulevien ongelmien ratkaisemiseksi. Olisi perustettava asiaa käsittelevä tiedefoorumi antamaan tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä tieteellisiä näkökohtia koskevia neuvoja, erityisesti unionin luettelon laatimisen ja ajan tasalle saattamisen, riskinarviointien, kiireellisten toimenpiteiden ja nopeiden hävittämistoimenpiteiden osalta.
- (31) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa seuraavien osalta: unionin luettelon hyväksyminen ja ajan tasalle saattaminen, lupien saamista varten todisteena käytettävien asiakirjojen malli, kiireellisten toimenpiteiden hyväksyminen unionin tasolla, vaatimukset, jotka koskevat tiettyjen säännösten soveltamista asianomaisissa jäsenvaltioissa, kun on kyse tehostetusta alueellisesti yhteistyöstä, sellaisten jäsenvaltioiden päätösten hylkääminen, joilla ne ovat päättäneet olla soveltamatta hävittämistoimenpiteitä sekä komissiolle toimitettavaa raportointia koskevat tekniset mallit. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011<sup>(2)</sup> mukaisesti.

<sup>(1)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/35/EY, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen sekä neuvoston direktiivien 85/337/EY ja 96/61/EY muuttamisesta yleisön osallistumisen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden osalta (EUVL L 156, 25.6.2003, s. 17).

<sup>(2)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (32) Jotta voidaan ottaa huomioon uusin tieteellinen kehitys ympäristöalalla, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti sen määrittämiseksi, millä tavoin voidaan todeta, että haitalliset vieraslajit kykenevät luomaan elinkykyisiä kantoja ja leviämään, ja yhteisten tekijöiden vahvistamiseksi riskinarviointien laatimista varten. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistelles□  
saan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistel□  
lessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (33) Tämän asetuksen noudattamisen takaamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot määräävät rikkomusten johdosta tehok□  
kaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, joissa otetaan huomioon rikkomuksen luonne ja vakavuus, kus□  
tannusten kattamisen periaate sekä saastuttaja maksaa -periaate.
- (34) Jäsenvaltiot voivat tämän asetuksen nojalla toteutetuilla toimenpiteillä asettaa velvoitteita vieraslajeja hallussa pitä□  
ville ja käyttäjille samoin kuin kyseessä olevien maa-alueiden omistajille ja vuokraajille.
- (35) Jotta muut kuin kaupalliset omistajat voivat pitää eläimen luonnollisen elinajan päättymiseen asti lemmikkieläimi□  
ään, jotka kuuluvat sellaiseen lajiin, joka on merkitty unionin luetteloon, on tarpeen säätää siirtymäkauden toimenpiteistä, joiden edellytyksenä on, että on otettu käyttöön kaikki toimenpiteet lisääntymisen tai karkaamisen välttämiseksi.
- (36) Jotta kaupalliset toimijat, joilla voi olla perusteltuja odotuksia, esimerkiksi ne, jotka ovat saaneet luvan asetuksen (EY) N:o 708/2007 mukaisesti, voivat käyttää loppuun unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien varastonsa tämän asetuksen tultua voimaan, on perusteltua antaa niille kaksi vuotta aikaa teurastaa, lopettaa inhimillisesti, myydä tai tapauksen mukaan luovuttaa yksilöt tutkimus- tai ex situ -suojelutoimintaa harjoittaville toimipaikoille.
- (37) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen unionin tasolla aiheuttamien haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyä, niiden vähentämistä mahdollisim□  
man paljon sekä niiden lieventämistä, vaan ne voidaan niiden laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (38) Jäsenvaltioiden olisi voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön unionin kannalta merkityksellisiä haitallisia vieras□  
lajeja koskevia sääntöjä, jotka ovat tässä asetuksessa säädettyjä tiukempia ja soveltaa jäsenvaltion kannalta merki□  
tyksellisiin haitallisiin vieraslajeihin säännöksiä, jotka voivat olla samoja kuin ne, jotka on tässä asetuksessa säädetty unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien osalta. Kaikkien tällaisten toimenpiteiden olisi oltava yhteensopivia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa, ja ne olisi annettava komissiolle tiedoksi unionin oikeuden mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

## I LUKU

### YLEISET SÄÄNNÖKSET

#### 1 artikla

##### Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, joilla ehkäistään ennalta, vähennetään mahdollisimman paljon ja lievennetään haittavaikutuksia, joita haitallisten vieraslajien sekä tarkoituksellisesta että tahattomasta tuonnista unioniin ja siellä leviä□  
misestä aiheutuu luonnon monimuotoisuudelle.

#### 2 artikla

##### Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin haitallisiin vieraslajeihin.
2. Tätä asetusta ei sovelleta
  - a) lajeihin, joiden luontainen levinneisyysalue muuttuu muuten kuin ihmisen toiminnan seurauksena ekologisten olojen muuttumisen ja ilmastomuutoksen myötä;
  - b) muuntogeenisiin organismeihin, sellaisina kuin ne on määritelty direktiivin 2001/18/EY 2 artiklan 2 alakohdassa;

- c) patogeeneihin, jotka aiheuttavat eläintauteja; tätä asetusta sovellettaessa eläintaudeilla tarkoitetaan yhden tai useamman eläimiin tai ihmiseen tarttuvan patogeenin aiheuttamien infektioiden ja loistartuntojen esiintymistä eläimissä;
- d) haitallisiin organismeihin, jotka luetellaan direktiivin 2000/29/EY liitteessä I tai liitteessä II, ja haitallisiin organismeihin, joiden osalta on toteutettu toimenpiteitä mainitun direktiivin 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- e) lajeihin, jotka on lueteltu asetuksen (EY) N:o 708/2007 liitteessä IV, kun niitä käytetään vesiviljelyssä;
- f) mikro-organismeihin, jotka valmistetaan tai tuodaan maahan käytettäväksi kasvinsuojeluaineissa, jotka ovat jo saaneet luvan tai joita arvioidaan parhaillaan asetuksen (EY) N:o 1107/2009 nojalla; tai
- g) mikro-organismeihin, jotka valmistetaan tai tuodaan maahan käytettäväksi biosidivalmisteissa, jotka ovat jo saaneet luvan tai joita arvioidaan parhaillaan asetuksen (EU) N:o 528/2012 nojalla.

### 3 artikla

#### Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'vierasrajilla' eläimen, kasvin, sienen tai mikro-organismin lajin, alalajin tai sitä alemman taksonin elävää yksilöä, joka tuodaan sen luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle, mukaan lukien sen mikä tahansa osa, sukusolut, siemenet, munat tai lisääntymisyksiköt sekä mitkä tahansa hybridit, lajikkeet tai rodut, jotka saattavat selviytyä ja myöhemmin lisääntyä;
- 2) 'haitallisella vierasrajilla' vierasrajia, jonka tuonnin tai leviämisen on todettu uhkaavan luonnon monimuotoisuutta ja siihen liittyviä ekosysteemipalveluja tai vaikuttavan niihin haitallisesti;
- 3) 'unionin kannalta merkityksellisellä haitallisella vierasrajilla' haitallista vierasrajia, jonka haittavaikutukset on arvioitu niin merkittäviksi, että ne edellyttävät yhteistä toimintaa unionin tasolla 4 artiklan 3 kohdan nojalla;
- 4) 'jäsenvaltion kannalta merkityksellisellä haitallisella vierasrajilla' haitallista vierasrajia, joka ei ole unionin kannalta merkityksellinen haitallinen vierasraja ja jonka osalta jäsenvaltio katsoo tieteellisen näytön perusteella, että sen ym<sup>□</sup> päristöön päästämisen ja leviämisen aiheuttamilla haittavaikutuksilla, vaikka niitä ei olisi täysin varmistettu, on merkitystä asianomaisen jäsenvaltion alueelle tai sen osalle ja että se edellyttää toimia tuon jäsenvaltion tasolla;
- 5) 'luonnon monimuotoisuudella' kaikkiin, muun muassa maan, meren ja muiden vesien ekosysteemeihin tai ekologiisiin kokonaisuuksiin kuuluvien elävien eliöiden vaihtelevuutta; tähän sisältyy myös lajin sisäinen ja lajien välinen sekä ekosysteemien monimuotoisuus;
- 6) 'ekosysteemipalveluilla' ekosysteemien suoraa ja välillistä panosta ihmisten hyvinvointiin;
- 7) 'tuonnilla' lajin siirtymistä ihmisen toiminnan seurauksena sen luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle;
- 8) 'tutkimustoiminnalla' kuvailevaa tai kokeellista työtä, joka suoritetaan säännellyissä oloissa uusien tieteellisten tutki<sup>□</sup> mustulosten saamiseksi tai uusien tuotteiden kehittämiseksi, mukaan lukien alustavat vaiheet haitallisten vierasrajien muiden geneettisten ominaisuuksien kuin lajin haitalliseksi tekevien ominaisuuksien tunnistamiseksi, kuvaamiseksi ja eristämiseksi, mutta vain siinä määrin kuin tämä on ehdottoman tarpeen kyseisten ominaisuuksien käyttämiseksi muiden kuin haitallisten lajien jalostamisessa;
- 9) 'suljetulla säilöllä' organismin pitämistä suljetuissa tiloissa, joista sen ei ole mahdollista karata tai levitä;
- 10) 'ex situ -suojelulla' luonnon monimuotoisuuden osien suojelua niiden luonnonmukaisen elinympäristön ulkopuolella;
- 11) 'välillä' haitallisten vierasrajien tuonnin ja leviämisen reittejä ja mekanismeja;
- 12) 'varhaisella havaitsemisella' haitallisen vierasrajien yhden tai useamman yksilön esiintymisen toteamista ympäristössä ennen kuin kyseinen haitallinen vierasraja on levinnyt laajalle;
- 13) 'hävittämällä' haitallisen vierasrajien kannan täydellistä ja pysyvää poistamista tappavin tai ei-tappavin keinoin;

- 14) 'kannan säätelyllä' tappavia tai ei-tappavia toimia, joita kohdistetaan haitallisen vieraslajin kantaan, samalla kun vaikutusten kohdistuminen muihin kuin kohteena oleviin lajeihin ja niiden elinympäristöihin saatetaan mahdollisimman vähäisiksi, yksilöiden lukumäärän pitämiseksi mahdollisimman pienenä, jotta – vaikka lajia ei kyetäkään hävittää – sen invaasiokyky ja haittavaikutukset, joita se aiheuttaa luonnon monimuotoisuudelle, siihen liittyville ekosysteemipalveluille, ihmisten terveydelle tai taloudelle, voidaan saattaa mahdollisimman vähäisiksi;
- 15) 'leviämisen rajoittamisella' mitä hyvänsä tointa, jonka tarkoituksena on luoda esteitä, joilla saadaan mahdollisimman pieneksi riski, että haitallisen vieraslajin kanta levittäytyy ja leviää invaasioalueen ulkopuolelle;
- 16) 'laajalle levinneellä' haitallista vieraslajia, jonka kanta on jo ohittanut kotiutumisvaiheen, joka on itseään ylläpitävä ja joka on levinnyt ja asettautunut suureen osaan mahdollisesta levinneisyysalueesta, jolla se voi selviytyä ja lisääntyä;
- 17) 'hallinnalla' mitä tahansa tappavia tai ei-tappavia toimia, joiden tarkoituksena on haitallisen vieraslajin kannan hävittäminen, kannan säätely tai leviämisen rajoittaminen, samalla kun vaikutusten kohdistuminen muihin kuin kohteena oleviin lajeihin ja niiden elinympäristöihin saatetaan mahdollisimman vähäisiksi.

#### 4 artikla

##### Unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelo

1. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon, jäljempänä 'unionin luettelo', tämän artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden pohjalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ehdotus täytäntöönpanosäädökseksi toimitetaan 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle komitealle viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2016.
2. Komissio tarkastelee uudelleen unionin luetteloa kokonaisuudessaan vähintään kuuden vuoden välein ja saattaa sen näiden tarkastelujen välillä tarvittaessa ajan tasalle 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti:
- a) lisäämällä siihen uusia haitallisia vieraslajeja;
- b) poistamalla lueteltuja lajeja, mikäli ne eivät enää täytä yhtä tai useampaa 3 kohdassa säädettyistä perusteista.
3. Unionin luetteloon saa sisällyttää ainoastaan sellaisia haitallisia vieraslajeja, jotka täyttävät kaikki seuraavat perusteet:
- a) niiden katsotaan saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella olevan unionin alueelle, lukuun ottamatta syrjäisimpiä alueita, vieraita lajeja;
- b) niiden katsotaan saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella kykenevän vakiinnuttamaan elinkykyisen kannan ja leviämään ympäristössä nykyisissä olosuhteissa ja ennakoitavissa ilmastomuutosoloissa yhdellä useamman kuin kahden jäsenvaltion yhteisellä luonnonmaantieteellisellä alueella tai yhdellä merien osa-alueella, lukuun ottamatta niiden syrjäisimpiä alueita;
- c) niillä on saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella todennäköisesti merkittävä haittavaikutus luonnon monimuotoisuudelle tai siihen liittyville ekosysteemipalveluille, ja niillä saattaa lisäksi olla haittavaikutus ihmisten terveydelle tai taloudelle;
- d) jäljempänä 5 artiklan 1 kohdan nojalla toteutettu riskinarviointi osoittaa, että tarvitaan yhteisiä unionin tason toimia niiden tuonnin, vakiintumisen tai leviämisen ennalta ehkäisemiseksi;
- e) on todennäköistä, että niiden lisääminen unionin luetteloon ehkäisee tehokkaasti ennalta niiden haittavaikutuksia, vähentää niitä mahdollisimman paljon tai lieventää niitä.
4. Jäsenvaltiot voivat esittää komissiolle pyyntöjä sisällyttää haitallinen vieraslaji unionin luetteloon. Näiden pyyntöjen on sisällettävä kaikki seuraavat:
- a) lajin nimi;
- b) jäljempänä 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti toteutettu riskinarviointi;
- c) näyttö tämän artiklan 3 kohdassa esitettyjen perusteiden täyttymisestä.

5. Unionin luettelossa on oltava, kun sillä on merkitystä, viittaus tavaroihin, joihin haitalliset vieraslaji ovat yleensä yhdistettävissä, ja niitä koskevat neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2658/87 <sup>(1)</sup> säädetyn yhdistetyn nimikkeistön mukaiset koodit osoittamaan tavaraluokat, joihin kohdistetaan tämän asetuksen 15 artiklan nojalla harjoitettavaa virallista valvontaa.

6. Kun komissio hyväksyy luettelon tai saattaa sen ajan tasalle, se soveltaa 3 kohdassa säädettyjä perusteita ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioille aiheutuvat täytäntöönpanokustannukset, toimien toteuttamatta jättämisen aiheuttamat kustannukset, kustannustehokkuuden sekä sosioekonomiset näkökohdat. Unionin luetteloon sisällytetään ensisijaisina ne haitalliset vieraslajit,

- a) joita ei vielä esiinny unionissa tai jotka ovat invaasion varhaisessa vaiheessa ja joista todennäköisimmin aiheutuu merkittävä haittavaikutus;
- b) jotka ovat jo vakiintuneet unionissa ja joista aiheutuu merkittävin haittavaikutus.

7. Ehdottaessaan unionin luetteloa komissio esittää myös perustelut sille, että tämän asetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tason toimenpiteillä.

## 5 artikla

### Riskinarviointi

1. Riskinarviointi toteutetaan 4 artiklan soveltamiseksi kaikkien nykyisten ja mahdollisten haitallisten vieraslajien osalta ja siinä otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- a) lajin kuvaus, mukaan lukien sen taksonominen nimi, aiemmat vaiheet sekä sen luontainen ja mahdollinen levinneisyysalue;
- b) kuvaus lajin lisääntymis- ja leviämismalleista ja dynamiikasta, mukaan lukien arvio siitä, ovatko ympäristöolot sellaiset, että se voi lisääntyä ja levitä;
- c) kuvaus lajin mahdollisista, sekä tarkoituksellisista että tahattomista, tuonti- ja leviämisväylistä, sekä tarvittaessa hyödykkeistä, joihin laji yleensä yhdistetään;
- d) perusteellinen arviointi riskistä, joka koskee tuontia asianomaisille luonnonmaantieteellisille alueille sekä vakiintumista ja leviämistä näillä alueilla nykyisissä olosuhteissa ja ennakoitavissa ilmastomuutosoloissa;
- e) kuvaus lajin nykyisestä levinneisyydestä, mukaan lukien se, esiintyykö lajia jo unionissa tai sen naapurimaissa, sekä ennuste sen todennäköisestä tulevasta levinneisyydestä;
- f) kuvaus luonnon monimuotoisuudelle ja siihen liittyville ekosysteemipalveluille aiheutuvista haittavaikutuksista, mukaan lukien haittavaikutukset, joita aiheutuu alkuperäisille lajeille, suojelluille alueille, uhanalaisille luontotyypeille sekä ihmisten terveydelle, turvallisuudelle ja taloudelle, sekä saatavilla oleva tieteellinen tietämys huomioiden laadittu arvio mahdollisista tulevista vaikutuksista;
- g) arvio mahdollisista vahinkojen kustannuksista;
- h) kuvaus lajin tunnetuista käyttötarkoituksista ja näistä käyttötarkoituksista saatavista sosiaalisista ja taloudellisista hyödyistä.

2. Kun komissio esittää lajien merkitsemistä luetteloon unionin kannalta merkityksellisenä haitallisena vieraslajina, se toteuttaa 1 kohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin.

Kun jäsenvaltio esittää pyynnön lajin sisällyttämiseksi unionin luetteloon, se on vastuussa 1 kohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin toteuttamisesta. Komissio voi tarvittaessa avustaa jäsenvaltioita tällaisten riskinarviointien kehittämisessä niiltä osin kuin se liittyy niiden eurooppalaiseen ulottuvuuteen.

3. Siirretään komissiolle valta hyväksyä delegoituja säädöksiä 29 artiklan mukaisesti 4 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltamista varten tarvittavan hyväksyttävän näytön tyypin tarkemmaksi määrittelemiseksi ja yksityiskohtaisen kuvauksen tekemiseksi tämän artiklan 1 kohdan a–h alakohdan soveltamisesta. Yksityiskohtaiseen kuvaukseen on sisällytettävä riskinarvioinneissa käytettävät menetelmät, ottaen huomioon asiaankuuluvat kansalliset ja kansainväliset standardit sekä tarve asettaa etusijalle niiden haitallisten vieraslajien vastaiset toimet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle tai siihen liittyville ekosysteemipalveluille sekä ihmisten terveydelle tai taloudelle, ja tällaisia haittavaikutuksia on pidettävä tilanteen vakavuutta lisäävinä tekijöinä. On erityisen tärkeää, että komissio noudattaa tavanomaista käytäntöään ja toteuttaa kuulemiset asiantuntijoiden, myös jäsenvaltioiden asiantuntijoiden, kanssa ennen näiden delegoitujen säädösten hyväksymistä.

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista (EYVL L 256, 7.9.1987, s. 1).

## 6 artikla

## Syrjäisimpiä alueita koskevat säännökset

1. Unionin kannalta merkityksellisiin haitallisiin vieraslajeihin ei syrjäisimmillä alueilla sovelleta 7 artiklaa eikä 13–20 artiklaa.
2. Kunkin jäsenvaltion, jolla on syrjäisimpiin alueisiin kuuluvia alueita, on viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2017 hyväksyttävä näitä alueita kuullen kutakin tällaista aluetta varten luettelo merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista.
3. Jäsenvaltiot voivat tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin luetteluihin sisällytettyjen haitallisten vieraslajien osalta soveltaa asianomaisilla syrjäisimmillä alueilla tarvittaessa 7-9, 13–17, 19 ja 20 artiklassa säädettyjä toimenpiteitä. Noiden toimenpiteiden on oltava yhteensopivia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa, ja ne on annettava komissiolle tiedoksi unionin oikeuden mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on välittömästi annettava komissiolle tiedoksi 2 kohdassa tarkoitettujen luettelot ja niihin tehdyt ajan tasalle saattamiset sekä ilmoitettava niistä muille jäsenvaltioille.

## II LUKU

## ENNALTAEHKÄISY

## 7 artikla

## Rajoitukset

1. Unionin kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja ei saa tarkoituksellisesti
  - a) tuoda unionin alueelle, tullivalvonnassa tapahtuva kauttakuljetus mukaan lukien;
  - b) pitää, ei myöskään suljetussa säilössä;
  - c) kasvattaa, ei myöskään suljetussa säilössä;
  - d) kuljettaa unioniin, unionista tai unionissa, lukuun ottamatta lajien kuljettamista toiseen paikkaan niiden hävittämisen yhteydessä;
  - e) saattaa markkinoille;
  - f) käyttää tai vaihtaa;
  - g) sallia lisäämis-, kasvatusta- tai viljelytarkoituksiin, ei myöskään suljetussa säilössä; tai
  - h) päästää ympäristöön.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin tai leviämisen ennalta ehkäisemiseksi, myös silloin kun tämä tapahtuu vakavan laiminlyönnin seurauksena.

## 8 artikla

## Luvat

1. Edellä 7 artiklan 1 kohdan a, b, c, d, f ja g alakohdassa säädettyistä rajoituksista poiketen ja jollei tämän artiklan 2 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltioiden on perustettava lupajärjestelmä, jonka mukaisesti toimipaikkojen sallitaan harjoittaa unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tutkimusta tai ex situ -suojelua. Jos unionin kannalta merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista saatavien tuotteiden käyttäminen on välttämätöntä ihmisten terveyden edistämiseksi, jäsenvaltiot saavat sisällyttää lupajärjestelmänsä piiriin myös tieteellisen tuotannon ja sen jälkeisen käytön lääkkeitä.
2. Jäsenvaltioiden on annettava toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet antaa 1 kohdassa tarkoitettujen luvain, jotka toteutetaan suljetussa säilössä ja jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:
  - a) unionin kannalta merkityksellistä haitallista vieraslajia pidetään ja sitä käsitellään 3 kohdan mukaisesti suljetuissa säilöissä;
  - b) toimen suorittaa henkilöstö, jolla on toimivaltaisten viranomaisten määräämä asianmukainen pätevyys;
  - c) kuljetus suljettuun säilöön ja suljetusta säilöstä on toteutettava luvassa määrätty tavoin olosuhteissa, joissa haitallisen vieraslajin ei ole mahdollista karata;

- d) unionin kannalta merkitykselliset haitalliset vieraslajit, jotka ovat eläimiä, on tarvittaessa merkittävä tai muutoin tehokkaasti yksilöitävä sellaisten menetelmien avulla, jotka eivät aiheuta vältettävissä olevaa kipua, tuskaa tai kärsimystä;
- e) karkaamis- ja leviämiskäsitteitä tai poistamista hallinnoidaan tehokkaasti ottamalla huomioon kyseinen laji, sen biologia ja leviämiskeinot, suunniteltu toimi ja suunniteltu suljettu säilö, vuorovaikutus ympäristön kanssa ja muut asiaankuuluvat tekijät;
- f) hakija on luonut mahdollisen karkaamisen tai leviämisen varalta jatkuvan seurantajärjestelmän ja valmiussuunnitelman, mihin sisältyy hävittämissuunnitelma. Valmiussuunnitelman on oltava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä. Jos karkaamista tai leviämistä tapahtuu, valmiussuunnitelma on pantava viipymättä täytäntöön ja lupa voidaan peruuttaa tilapäisesti tai pysyvästi.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettu lupa saadaan antaa vain sellaiselle lajien ja yksilöiden rajoitetulle määrälle, joka ei ylitä suljetun säilön kapasiteettia. Luvan on sisällettävä rajoitukset, jotka ovat tarpeen asianomaisen lajin karkaamis- tai leviämiskäsitteiden saamiseksi mahdollisimman alhaiseksi. Luvan on seurattava sen haitallisen vieraslajin mukana, jota se koskee, aina kun kyseistä lajia pidetään unionin alueella, sitä tuodaan unionin alueelle ja sitä kuljetetaan unionin alueella.

3. Yksilöiden katsotaan olevan suljetussa säilössä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) yksilöt on fyysisesti eristetty, ne eivät voi karata tai levitä eivätkä asiattomat henkilöt voi poistaa niitä säilöistä, joissa niitä pidetään;
- b) siivous-, jätteidenkäsittely- ja kunnossapitopöytäkirjoilla varmistetaan, etteivät yksilöt tai lisääntymiskykyiset osat voi karata tai levitä ja etteivät asiattomat henkilöt voi poistaa niitä;
- c) yksilöt poistetaan säilöistä, sijoitetaan lopullisesti tai hävitetään tai lopetetaan inhimillisesti tavalla, joka sulkee pois lisäyksen tai lisääntymisen säilöjen ulkopuolella.

4. Lupaa hakiessaan hakijan on esitettävä kaikki tarvittava näyttö, jotta toimivaltainen viranomainen voi arvioida, täyttyvätkö 2 ja 3 kohdassa säädetty edellytykset.

5. Jäsenvaltioiden on annettava toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet peruuttaa lupa milloin tahansa tilapäisesti tai pysyvästi, jos tapahtuu ennalta arvaamattomia seikkoja, joilla on haittavaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle tai siihen liittyville ekosysteemipalveluille. Luvan peruuttaminen on aina perusteltava tieteellisin perustein ja, jos tieteelliset tiedot eivät ole riittävät, ennalta varautumisen periaatteen nojalla ja kansalliset hallinnolliset säännöt asianmukaisesti huomioon ottaen.

6. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä sen asiakirjan mallin, jota käytetään todisteena jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antamasta luvasta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Jäsenvaltioiden on käytettävä tätä mallia luvan mukana seuraavassa asiakirjassa.

7. Jäsenvaltioiden on viipymättä annettava internetin välityksellä yleisesti saataville kaikkien tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti annettujen lupien osalta vähintään seuraavat tiedot:

- a) unionin kannalta merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jota varten lupa on annettu, tieteellinen nimi ja yleiskielinen nimi;
- b) kyseisten yksilöiden lukumäärä tai määrä;
- c) tarkoitus, jota varten lupa on annettu, ja
- d) asetuksessa (ETY) N:o 2658/87 säädetyn yhdistetyn nimikkeistön koodit.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset suorittavat tarkastuksia sen varmistamiseksi, että toimipaikat täyttävät näissä annetuissa luvissa esitetyt edellytykset.

## 9 artikla

### Hyväksynnät

1. Poikkeustapauksissa, joissa se on pakottavaan yleiseen etuun liittyvistä syistä tarpeen, mukaan lukien luonteeltaan sosiaaliset tai taloudelliset syyt, jäsenvaltiot voivat antaa lupia, joilla toimipaikat saavat suorittaa muita kuin 8 artiklan 1 kohdassa säädettyjä toimia edellyttäen, että komissio on antanut tälle hyväksynnän tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ja 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa asetetuista edellytyksistä.

2. Komissio perustaa ja ottaa käyttöön sähköisen hyväksyntäjärjestelmän ja tekee päätökset hyväksyntää koskevien hakemusten johdosta 60 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava hyväksyntää koskevat hakemukset 2 kohdassa tarkoitettua järjestelmää käyttäen.

4. Hyväksyntää koskevassa hakemuksessa on esitettävä seuraavat tiedot:
- a) toimipaikan tai toimipaikkojen ryhmien tiedot, mukaan lukien niiden nimi ja osoite;
  - b) unionin kannalta merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jolle hyväksyntää pyydetään, tieteellinen nimi ja yleiskielinen nimi;
  - c) asetuksessa (ETY) N:o 2658/87 säädetyn yhdistetyn nimikkeistön koodit;
  - d) kyseisten yksilöiden lukumäärä tai määrä;
  - e) syyt pyydetylle hyväksynnälle;
  - f) yksityiskohtainen kuvaus suunnitelluista toimenpiteistä sen varmistamiseksi, että karkaaminen tai leviäminen ei ole mahdollista suljetun säilön tiloista, joissa unionin kannalta merkityksellistä haitallista vieraslajia on määrä pitää ja käsitellä, samoin kuin toimenpiteistä sen varmistamiseksi, että lajin tarpeellinen kuljetus suoritetaan aina olosuhteissa, joissa karkaaminen on mahdotonta;
  - g) arvio unionin kannalta merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jolle hyväksyntää pyydetään, karkaamisriskistä sekä kuvaus käyttöön otettavista riskin pienentämistä koskevista toimenpiteistä;
  - h) kuvaus suunnitellusta seurantarjestelmästä sekä mahdollisen karkaamisen tai leviämisen varalle laaditusta valmius-☐ suunnitelmasta, hävittämissuunnitelma tarvittaessa mukaan lukien;
  - i) kuvaus näihin toimipaikkoihin sovellettavasta asiaankuuluvasta kansallisesta lainsäädännöstä.
5. Komission antamat hyväksynnät annetaan tiedoksi kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Lupa on tiettyä toimipaikkaa koskeva, 4 kohdan a alakohdan mukaisesti noudatetusta hakemusmenettelystä riippumatta. Siinä on oltava 4 kohdassa tarkoitettut tiedot ja maininta sen voimassaolon kestosta. Luvan on sisällettävä myös määräyksiä, jotka koskevat uusien tai korvaavien yksilöiden toimittamista toimipaikkaan käytettäväksi siihen tarkoitukseen, johon asian-☐ omaista hyväksyntää pyydetään.
6. Komission annettua hyväksynnän toimivaltainen viranomainen voi antaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettun luvan 8 artiklan 4–8 kohdan mukaisesti. Lupien on sisällettävä kaikki komission antamassa hyväksynnässä tarkemmin mainitut määräykset.
7. Komissio hylkää hyväksyntää koskevan hakemuksen, jos jotain tässä asetuksessa esitettyä asiaankuuluvaa velvoitetta ei ole noudatettu.
8. Komissio ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisimman pian kaikista 7 kohtaan perustuvista hakemusten hylkäämisistä ja perustelee hylkäämisen.

## 10 artikla

### Kiireelliset toimenpiteet

1. Jos jäsenvaltiolla on näyttöä siitä, että sen alueella esiintyy tai että on olemassa välitön riski, että sen alueelle tuodaan haitallinen vieraslaji, jota ei ole sisällytetty unionin luetteloon, mutta jonka toimivaltaiset viranomaiset ovat alustavan tieteellisen näytön perusteella todenneet todennäköisesti täyttävän 4 artiklan 3 kohdassa säädetty perusteet, se voi välittömästi toteuttaa kiireellisiä toimenpiteitä, jotka käsittävät minkä tahansa 7 artiklan 1 kohdassa esitetyn rajoituksen.
2. Jäsenvaltion, joka ottaa kansallisella alueellaan käyttöön kiireellisiä toimenpiteitä, joihin kuuluu 7 artiklan 1 kohdan a, d tai e alakohdan soveltaminen, on välittömästi annettava toteutetut toimet ja niiden perusteena oleva näyttö komis-☐ sion ja kaikille muille jäsenvaltioille tiedoksi.
3. Asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava 5 artiklan nojalla sellaista haitallista vieraslajia koskeva riskinarviointi, johon kiireellisiä toimenpiteitä saatavilla olevat tekniset ja tieteelliset tiedot huomioiden sovelletaan, viipymättä ja joka tapauksessa 24 kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona päätös ottaa käyttöön kiireellisiä toimenpiteitä on hyväksytty, jotta kyseinen laji voidaan sisällyttää unionin luetteloon.
4. Kun komissio ottaa vastaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettun tiedoksiannon tai sillä on muuta näyttöä siitä, että unionin alueella esiintyy tai että on olemassa välitön riski, että unionin alueelle tuodaan haitallinen vieraslaji, jota ei ole sisällytetty unionin luetteloon, mutta joka todennäköisesti täyttää 4 artiklan 3 kohdassa säädetty perusteet, se toteaa alustavan tieteellisen näytön perusteella täytäntöönpanosäädöksillä, täyttääkö kyseinen laji todennäköisesti nämä perusteet. Jos komissio toteaa, että 4 artiklan 3 kohdassa säädetty perusteet todennäköisesti täyttyvät, se hyväksyy täytäntöönpano-☐ säädöksillä kyseisen lajin aiheuttaman riskin osalta rajoitetuksi ajaksi unionia koskevia kiireellisiä toimenpiteitä, jotka käsittävät minkä tahansa 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn rajoituksen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 ar-☐ tiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Kun komissio hyväksyy 4 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen, jäsenvaltioiden on tarpeen mukaan joko kumottava toteuttamansa kiireelliset toimenpiteet tai muutettava niitä.

6. Kun komissio sisällyttää haitallisen vieraslajin unionin luetteloon, jäsenvaltioiden on myös kumottava kiireelliset toimenpiteensä tai muutettava niitä.

7. Kun komissio ei tämän artiklan 3 kohdan nojalla toteutetun riskinarvioinnin jälkeen sisällytä haitallista vieraslajia unionin luetteloon, jäsenvaltioiden on kumottava tämän artiklan 1 kohdan nojalla toteuttamansa kiireelliset toimenpiteet ja ne voivat sisällyttää kyseisen lajin jäsenvaltion kannalta haitallisten vieraslajien kansalliseen luetteloon 12 artiklan 1 kohdan nojalla ja harkita tehostettua alueellista yhteistyötä 11 artiklan mukaisesti.

#### 11 artikla

##### Alueelliselta kannalta merkitykselliset haitalliset vieraslajit ja unionin alkuperäiset lajit

1. Jäsenvaltiot voivat osoittaa 12 artiklan mukaisesti laadituista jäsenvaltion kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien kansallisista luetteloistaan unionin alkuperäisiä tai muita kuin alkuperäisiä lajeja, jotka vaativat tehostettua alueellista yhteistyötä.

2. Komissio helpottaa asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä näiden jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja yhteenso-  
vittamista 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tietyistä haitallisista vieraslajeista luonnon monimuotoisuuteen ja siihen liittyviin ekosysteemipalveluihin sekä ihmisten terveyteen ja talouteen kohdistuvien vaikutusten perusteella ja edellyttäen, että pyynnön esittäneet jäsenvaltiot ovat kokonaisvaltaisen analyysin nojalla perustelleet kattavasti tehostetun alueellisen yhteistyön tarkoituksenmukaisuuden, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä vaatia, että asianomaiset jäsenvaltiot sovel-  
tavat tapauksen mukaan alueellaan tai sen osassa soveltuvin osin 13, 14 ja 16 artiklaa, 17 artiklaa, sen estämättä, mitä 18 artiklassa säädetään, sekä 19 ja 20 artiklaa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Alueelliselta kannalta merkityksellisiin haitallisiin vieraslajeihin, jotka ovat alkuperäisiä jossakin jäsenvaltiossa, ei tuon jäsenvaltion alueella sovelleta 13, 14, 16, 17, 19, 20 ja 24 artiklaa. Jäsenvaltioiden, joissa nämä lajit ovat alkupe-  
räisiä, on toimittava yhteistyössä asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa väylien arvioimiseksi 13 artiklan mukaisesti, ja ne voivat muita jäsenvaltioita kuullen toteuttaa asiaankuuluvia toimenpiteitä näiden lajien laajemman leviämisen estämiseksi 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

#### 12 artikla

##### Jäsenvaltion kannalta merkitykselliset haitalliset vieraslajit

1. Jäsenvaltiot voivat laatia jäsenvaltion kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien kansallisen luettelon. Jäsen-  
valtiot voivat soveltaa tarvittaessa näiden haitallisten vieraslajien osalta alueellaan toimenpiteitä, jotka voivat olla niitä, joista on säädetty 7, 8, 13–17, 19 ja 20 artiklassa. Näiden toimenpiteiden on oltava yhteensopivia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa, ja ne on annettava komissiolle tiedoksi unionin oikeuden mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava ne lajit, joiden ne katsovat olevan jäsenvaltion kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja, sekä 1 kohdan mukaisesti sovelletut toimenpiteet komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

#### 13 artikla

##### Haitallisten vieraslajien väyliä koskevat toimintasuunnitelmat

1. Jäsenvaltioiden on 18 kuukauden kuluessa unionin luettelon hyväksymisestä toteutettava kattava analyysi näiden unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämisen väylistä vähintään omalla alueellaan samoin kuin direktiivin 2008/56/EY 3 artiklan 1 alakohdassa määritellyillä merivesillä ja yksilöitävä väylät, jotka edellyttävät ensisijaisia toimia lajien määrän tai sen mahdollisen vahingon vuoksi, jota lajien saapuminen näiden väylien kautta unioniin aiheuttaa, jäljempänä 'ensisijaiset väylät'.

2. Kunkin jäsenvaltion on kolmen vuoden kuluessa unionin luettelon hyväksymisestä laadittava ja toteutettava yksi toimintasuunnitelma tai toimintasuunnitelmien kokonaisuus, joka koskee ensisijaisia väyliä, jotka jäsenvaltio on yksilöinyt 1 kohdan nojalla. Toimintasuunnitelmiin on sisällyttävä toimien aikataulut ja kuvaus toteutettavista toimenpiteistä sekä tarvittaessa vapaaehtoisia toimia ja hyviä käytäntöjä koskevia ohjeita, jotka koskevat ensisijaisia väyliä ja joilla ehkäistään ennalta haitallisten vieraslajien tahaton tuonti ja leviäminen unioniin tai unionissa.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava yhteensovittamisesta, jotta voidaan laatia yksi toimintasuunnitelma tai toiminta-  
suunnitelmien kokonaisuus, joka sovitetaan asianmukaisella alueellisella tasolla yhteen 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos tällaisia alueellisia toimintasuunnitelmia ei ole laadittu, jäsenvaltioiden on laadittava ja toteutettava niiden alueen kattavia toimintasuunnitelmia, jotka sovitetaan mahdollisimman pitkälti yhteen asianmukaisella alueellisella tasolla.

4. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimentasuunnitelmien on sisällettävä erityisesti kustannus-hyötyanalyysiin perustuvia toimenpiteitä, joilla:

- a) lisätään tietoisuutta;
- b) saatetaan haitallisten vieraslajien yksilöistä johtuva tavaroiden ja hyödykkeiden, ajoneuvojen ja laitteistojen kontaminaatio mahdollisimman vähäiseksi, mukaan lukien toimenpiteet, joilla torjutaan haitallisten vieraslajien kuljettamista kolmansista maista;
- c) varmistetaan, että unionin rajoilla suoritetaan muita asianmukaisia tarkastuksia kuin 15 artiklan nojalla suoritettava virallinen valvonta.

5. Edellä 2 kohdan mukaisesti laadittavat toimentasuunnitelmat on toimitettava komissiolle viipymättä. Jäsenvaltioiden on tarkastettava toimentasuunnitelmiaan uudelleen ja toimitettava ne komissiolle vähintään joka kuudes vuosi.

### III LUKU

#### VARHAINEN HAVAITSEMINEN JA NOPEA HÄVITTÄMINEN

##### 14 artikla

###### Seurantajärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on 18 kuukauden kuluessa unionin luettelon hyväksymisestä perustettava niiden haitallisten vieraslajien, joilla on merkitystä unionin kannalta, seurantajärjestelmä tai niiden on lisättävä se olemassa olevaan järjestelmään, jolla selvitys-, seuranta- tai muita menettelyjä käyttäen kerätään ja kirjataan tietoja haitallisten vieraslajien esiintymisestä ympäristössä, jotta voidaan ehkäistä ennalta haitallisten vieraslajien leviäminen unioniin tai unionissa.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua seurantajärjestelmän on

- a) katettava jäsenvaltioiden alue, merien aluevedet mukaan lukien, jotta voidaan määrittää uusien sekä jo osaksi elinympäristöään vakiintuneiden haitallisten vieraslajien, joilla on merkitystä unionin kannalta, esiintyminen ja levinneisyys;
- b) oltava riittävän dynaaminen, jotta unionin kannalta merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jota ei aikaisemmin tiedetty esiintyvän, voidaan nopeasti havaita esiintyvän jäsenvaltioiden alueen tai sen osan ympäristössä;
- c) perustuttava unionin oikeudessa tai kansainvälisissä sopimuksissa vahvistettuihin arviointia ja seurantaa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin, oltava yhteensopiva niiden kanssa ja vältettävä päällekkäisyyttä niihin nähden ja hyödynnettävä tietoja, jotka saadaan käytössä olevista seurantajärjestelmistä, joista säädetään direktiivin 92/43/EY 11 artiklassa, direktiivin 2000/60/EY 8 artiklassa ja direktiivin 2008/56/EY 11 artiklassa;
- d) otettava mahdollisimman hyvin huomioon myös rajat ylittävät merkittävät vaikutukset ja piirteet.

##### 15 artikla

###### Virallinen valvonta

1. Jäsenvaltioilla on viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2016 oltava käytössä täysin toimivat rakenteet tarvittavan sellaisen virallisen valvonnan suorittamiseksi, joka on välttämätöntä, jotta voidaan estää unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tarkoituksellinen tuonti unioniin. Tätä virallista valvontaa sovelletaan yhdistetyn nimikkeistön niihin koodeihin kuuluviin tavaraluokkiin, joihin 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti viitataan unionin luettelossa.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava tämän artiklan 1 kohdassa mainituille tavaroille aiheelliset riskiin perustuvat tarkastukset ja todennettava, että

- a) tavarat eivät sisälly unionin luetteloon, tai
- b) tavaroille on 8 artiklassa tarkoitettu voimassa oleva lupa.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu asiakirja-, tunnistus- ja tarvittaessa fyysisistä tarkastuksista muodostuva valvonta suoritetaan, kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tavaroita tuodaan unioniin. Jos virallista valvontaa koskevassa unionin lainsäädännössä jo säädetään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavaraluokkien osalta erityisestä virallisesta valvonnasta rajatarkastusasemilla asetuksen (EY) N:o 882/2004 sekä direktiivien 91/496/EY ja 97/78/EY mukaisesti tai saapumispaikoissa direktiivin 2000/29/EY mukaisesti, jäsenvaltioiden on uskottava vastuu tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan suorittamisesta toimivaltaisille viranomaisille, joiden tehtäväksi kyseisen valvonnan suorittaminen on annettu asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan mukaisesti tai direktiivin 2000/29/EY 2 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden käsittelystä vapaa-alueilla ja vapaavarastoissa sekä niiden luovuttamisesta vapaaseen liikkeeseen tai asettamisesta passituksen, tullivarastoinnin, sisäisen jalostuksen, tullivalvonnassa tapahtuvan valmistuksen tai väliaikaisen maahantuonnin tullimenettelyyn, on annettava tulliviranomaisille ilmoitus seuraavasti:

- a) tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisesti täyttämä asiaankuuluva saapumisasiakirja, jossa todistetaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttyvän, kun valvonta on suoritettu rajatarkastusasemilla asetuksen (EY) N:o 882/2004 sekä direktiivien 91/496/EY ja 97/78/EY mukaisesti tai saapumispaikoissa direktiivin 2000/29/EY 2 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaisesti. Siinä ilmoitettua tullimenettelyä on noudatettava; tai
- b) muu asiakirjanäyttö siitä, että valvonta on tehty tyydyttävien tuloksin, kun tavarat eivät kuulu unionin lainsäädännön mukaisen virallisen valvonnan piiriin, sekä siihen perustuva saapumisasiakirja.

Nämä asiakirjat saadaan toimittaa myös sähköisesti.

5. Mikäli valvonnassa havaitaan, että tätä asetusta ei ole noudatettu:

- a) tulliviranomaisten on keskeytettävä tullimenettelyyn asettaminen tai otettava tavarat haltuun;
- b) edellä 3 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on otettava tavarat haltuun.

Kun tavarat otetaan haltuun, ne on annettava sen toimivaltaisen viranomaisen vastuulle, jonka tehtävänä on huolehtia tämän asetuksen soveltamisesta. Tämän toimivaltaisen viranomaisen on toimittava kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat siirtää tiettyjä tehtäviä muille viranomaisille.

6. Kustannuksista, jotka ovat syntyneet todentamista suoritettaessa ja aiheutuneet vaatimusten noudattamatta jättämisestä, vastaa unionissa oleva luonnollinen tai oikeushenkilö, joka on tuonut tavarat unioniin, jollei asianomainen jäsenvaltio toisin katso.

7. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön menettelyitä sen varmistamiseksi, että kaikki toiminnassa mukana olevat viranomaiset vaihtavat keskenään asiaankuuluvia tietoja sekä toteuttavat tehokkaita ja toimivia yhteensovittamis- ja yhteistyötoimia 2 kohdassa tarkoitettujen todentamisten suorittamiseksi.

8. Komissio laatii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa parhaiden käytäntöjen pohjalta ohjeita ja koulutusohjelmia, joilla helpotetaan unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tunnistamista ja havaitsemista sekä tehokkaan ja toimivan valvonnan suorittamista.

9. Jos on annettu lupia 8 artiklan mukaisesti, tulli-ilmoituksessa tai rajatarkastusasemalle esitettävissä asiaankuuluviissa ilmoituksissa on oltava viittaus voimassa olevaan ja ilmoitetut tavarat kattavaan lupaan.

#### 16 artikla

##### Varhaista havaitsemisesta koskevat tiedoksiannot

1. Jäsenvaltioiden on hyödynnettävä 14 artiklan mukaisesti perustettua seurantajärjestelmää ja 15 artiklassa säädetyn virallisen valvonnan yhteydessä kerättyjä tietoja, jotta voidaan vahvistaa unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tuonnin tai esiintymisen varhainen havaitseminen.

2. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle viipymättä kirjallisesti tiedoksi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tuonnin tai esiintymisen varhainen havaitseminen ja ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille, erityisesti kun

- a) jäsenvaltion alueella tai sen osassa esiintyy lajia, joka on sisällytetty unionin luetteloon ja jota ei aiemmin tiedetty esiintyvän jäsenvaltion alueella tai sen osassa;
- b) jäsenvaltion alueella tai sen osassa esiintyy uudelleen lajia, joka on sisällytetty unionin luetteloon, sen jälkeen kun se oli jo ilmoitettu hävitetyksi.

#### 17 artikla

##### Nopea hävittäminen invaasion varhaisessa vaiheessa

1. Varhaisen havaitsemisen jälkeen ja kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 16 artiklassa tarkoitettu varhaista havaitsemista koskeva tiedoksianto on toimitettu, jäsenvaltioiden on toteutettava hävittämistoimenpiteitä, annettava ne tiedoksi komissiolle ja ilmoitettava niistä muille jäsenvaltioille.

2. Toteuttaessaan hävittämistoimenpiteitä jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytetyillä menetelmillä voidaan tosiasiassa poistaa asianomaisen haitallisen vieraslajin kanta kokonaan ja pysyvästi, ottaen asianmukaisesti huomioon ihmisten terveys ja ympäristö, erityisesti muut kuin kohteena olevat lajit ja niiden elinympäristöt, ja varmistaa, että eläimet säästävät kaikelta vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä.

3. Jäsenvaltioiden on seurattava hävittämisen tehokkuutta. Jäsenvaltiot voivat käyttää 14 artiklassa säädettyä seuranta- ja järjestelmää tätä varten. Seurannassa on tarvittaessa myös arvioitava vaikutusta muihin kuin kohteena oleviin lajeihin.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toteutettujen toimenpiteiden tehokkuudesta ja ilmoitettava komissiolle unionin kannalta merkityksellisen haitallisen vieraslajin onnistunut hävittäminen. Niiden on myös annettava nämä tiedot muille jäsenvaltioille.

#### 18 artikla

##### Poikkeukset nopean hävittämisen velvoitteesta

1. Jäsenvaltio voi vahvan tieteellisen näytön pohjalta päättää kahden kuukauden kuluessa 16 artiklassa tarkoitetusta haitallisen vieraslajin havaitsemisesta olla soveltamatta hävittämistoimenpiteitä, jos vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) hävittämisen on osoitettu olevan teknisesti mahdotonta, koska saatavilla olevia hävittämismenetelmiä ei voida soveltaa ympäristössä, johon haitallinen vieraslaji on vakiintunut;
- b) saatavilla olevien tietojen perusteella tehty kustannus-hyötyanalyysi osoittaa kohtuullisella varmuudella, että kustannukset nousevat pitkällä aikavälillä poikkeuksellisen korkeiksi ja hävittämisestä saataviin etuihin nähden suhteettomiksi;
- c) hävittämismenetelmiä ei ole saatavilla tai niitä on saatavilla, mutta niillä on hyvin vakavia haittavaikutuksia ihmisten terveydelle, ympäristölle tai muille lajeille.

Asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä annettava päätöksensä kirjallisesti tiedoksi komissiolle. Tiedoksiantoon on liitettävä kaikki ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettu näyttö.

2. Komissio voi päättää täytäntöönpanosäädöksillä hylätä päätöksen, joka on annettu tiedoksi 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, jos siinä esitetyt edellytykset eivät täyty.

3. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ehdotukset täytäntöönpanosäädöksiksi toimitetaan 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle kahden kuukauden kuluessa jäsenvaltion tiedoksiannon vastaanottamisesta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on leviämisen rajoittamista koskevia toimenpiteitä, jotta voidaan välttää haitallisen vieraslajin leviäminen edelleen muihin jäsenvaltioihin, kun 1 kohdan nojalla ei sovelleta minkäänlaisia hävittämistoimenpiteitä.

5. Jos komissio hylkää päätöksen, joka on annettu tiedoksi tämän artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, kyseessä olevan jäsenvaltion on viipymättä toteutettava 17 artiklassa tarkoitetut hävittämistoimenpiteet.

6. Jos komissio ei hylkää päätöstä, joka on annettu tiedoksi tämän artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, kyseessä olevaan haitalliseen vieraslajiin on sovellettava 19 artiklassa tarkoitettuja hallintatoimenpiteitä.

#### IV LUKU

##### LAAJALLE LEVINNEIDEN HAITALLISTEN VIERASLAJIEN HALLINTA

#### 19 artikla

##### Hallintatoimenpiteet

1. Jäsenvaltioilla on 18 kuukauden kuluessa siitä, kun haitallinen vieraslaji on sisällytetty unionin luetteloon, oltava käytössä tehokkaita hallintatoimenpiteitä sellaisia haitallisia vieraslajeja varten, joilla on merkitystä unionin kannalta, ja joiden jäsenvaltiot ovat todenneet levinneen alueellaan laajalle, jotta voidaan saattaa mahdollisimman vähäisiksi niiden vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, siihen liittyviin ekosysteemipalveluihin sekä tapauksen mukaan ihmisten terveyteen tai talouteen.

Näiden hallintatoimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa ympäristöön kohdistuvaan vaikutukseen ja mukautettuja jäsenvaltioiden erityisolosuhteisiin, perustuttava kustannus-hyötyanalyysiin ja mahdollisuuksien mukaan katettava myös 20 artiklassa tarkoitetut ennallistamistoimenpiteet. Ne on asetettava tärkeysjärjestykseen riskinarvioinnin ja niiden kustannustehokkuuden perusteella.

2. Hallintatoimenpiteisiin on sisällyttävä tappavia tai ei-tappavia fyysisiä, kemiallisia tai biologisia toimia, joiden tarkoituksena on haitallisen vieraslajin kannan hävittäminen, sen koon säätely tai leviämisen rajoittaminen. Tarvittaessa hallintatoimenpiteiden on sisällettävä toimia, joita sovelletaan vastaanottavaan ekosysteemiin tarkoituksena parantaa sen kykyä sietää tämänhetkisiä ja tulevia invaasioita. Jo vakiintuneiden haitallisten vieraslajien kaupallinen käyttö voidaan sallia tilapäisesti osana hallintatoimenpiteitä, joiden tavoitteena on niiden hävittäminen, kannan koon säätely tai leviämisen rajoittaminen, tiukoin perustein ja edellyttäen, että kaikki asianmukaiset valvontatoimet ovat käytössä, jotta voidaan välttää leviäminen edelleen.

3. Toteuttaessaan hallintatoimenpiteitä ja valitessaan käytettyjä menetelmiä jäsenvaltioiden on ottava asianmukaisesti huomioon ihmisten terveys ja ympäristö, erityisesti muut kuin kohteena olevat lajit ja niiden elinympäristöt, ja varmistettava, että niiden kohteena olevat eläimet säästyvät kaikelta vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä, vaarantamatta kuitenkaan hallintatoimenpiteiden tehokkuutta.

4. Edellä 14 artiklassa säädetty seurantajärjestelmä on suunniteltava ja sitä on käytettävä siten, että voidaan seurata kannan hävittämistä, sen koon säätelyä tai leviämisen rajoittamista koskevien toimenpiteiden tehokkuutta, jotta voidaan saattaa mahdollisimman vähäisiksi vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, siihen liittyviin ekosysteemipalveluihin ja tapauksen mukaan ihmisten terveyteen tai talouteen. Seurannassa on tarvittaessa myös arvioitava vaikutusta muihin kuin kohteena oleviin lajeihin.

5. Jos on olemassa huomattava riski siitä, että unionin kannalta merkityksellinen haitallinen vieraslaji leviää toiseen jäsenvaltioon, jäsenvaltioiden, joissa laji esiintyy, on välittömästi ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Asianomaisten jäsenvaltioiden on tarvittaessa luotava yhteisesti sovittuja hallintatoimenpiteitä. Jos laji saattaa levitä myös kolmansiin maihin, asianomaisen jäsenvaltion on pyrittävä ilmoittamaan tästä asianomaisille kolmansille maille.

## 20 artikla

### Vahingoittuneiden ekosysteemien ennallistaminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia ennallistamistoimenpiteitä, joilla helpotetaan unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien heikentämisen, vahingoittaman tai tuhoaman ekosysteemin palautumista, jollei kustannus-hyötyanalyysi käytettävissä olevien tietojen perusteella ja kohtuullisella varmuudella osoita, että näiden toimenpiteiden kustannukset ovat korkeat ja suhteettomat verrattuna ennallistamisesta koituviin hyötyihin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin ennallistamistoimenpiteisiin on sisällyttävä vähintään

- a) toimenpiteitä, joilla lisätään haitallisten vieraslajien, joilla on merkitystä unionin kannalta, esiintymisen aiheuttamille häiriöille altistuneen ekosysteemin kykyä sietää ja vaimentaa häiriöiden vaikutuksia, sopeutua niihin ja palautua niistä;
- b) toimenpiteitä, joilla tuetaan uuden invaasion ennaltaehkäisyä hävittämishojelman jälkeen.

## V LUKU

### MONIALAISET SÄÄNNÖKSET

## 21 artikla

### Kustannusten periminen

Saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti ja rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY<sup>(1)</sup> soveltamista jäsenvaltioiden on pyrittävä perimään kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen haitallisista vieraslajeista johtuvien haittavaikutusten ennalta ehkäisemiseksi, vähentämiseksi mahdollisimman paljon tai lieventämiseksi, mukaan lukien ympäristö- ja luonnonvarakustannukset sekä ennallistamisen kustannukset.

## 22 artikla

### Yhteistyö ja yhteensovittaminen

1. Noudattaessaan tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan jäsenvaltioiden on tehtävä kaikki voitavansa, jotta taataan tiivis yhteensovittaminen kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa ja, kun se on käytännössä tarpeen ja aiheellista, käytettävä alueellisiin tai kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia olemassa olevia rakenteita. Asianomaisten jäsenvaltioiden on erityisesti pyrittävä varmistamaan yhteensovittaminen niiden muiden jäsenvaltioiden kanssa, joiden kanssa niillä on

- a) direktiivin 2008/56/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaiset samat merien osa-alueet merien eliölajien osalta;
- b) direktiivin 92/43/ETY 1 artiklan c kohdan iii alakohdan mukainen sama luonnonmaantieteellinen alue muiden kuin merien eliölajien osalta;
- c) samat rajat;
- d) direktiivin 2000/60/EY 2 artiklan 13 kohdan mukainen sama vesistöalue makean veden lajien osalta; tai
- e) muu yhteinen vastuualue.

<sup>(1)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahtien ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).

Komissio helpottaa yhteensovittamista asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä.

2. Noudattaessaan tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan jäsenvaltioiden on tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi pyrittävä tarvittaessa toimimaan yhteistyössä kolmansien maiden kanssa, myös käyttämällä alueellisiin tai kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia olemassa olevia rakenteita.

3. Jäsenvaltiot voivat myös soveltaa säännöksiä, jotka voivat olla tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja, varmistaakseen yhteensovittamisen ja yhteistyön muiden asiaankuuluvien jäsenvaltioiden kanssa 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyissä kansallisissa luetteloissa yksilöityjen, jäsenvaltion kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien osalta. Jäsenvaltiot voivat myös perustaa näitä haitallisia vieraslajeja varten yhteistyömekanismeja tarkoituksenmukaiselle tasolle. Näihin mekanismeihin voi sisältyä tiedonvaihtoa, väyliä koskevia toimintasuunnitelmia sekä haitallisten vieraslajien hallintaa, valvontaa ja hävittämistä koskevien parhaiden käytäntöjen vaihtoa, varhaisvaroitusjärjestelmiä sekä yleisön tietoisuutta lisääviä tai koulutusta koskevia ohjelmia.

## 23 artikla

### Tiukemmat kansalliset säännöt

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai antaa tiukempia kansallisia sääntöjä, joilla pyritään ehkäisemään ennalta haitallisten vieraslajien tuonti, vakiintuminen ja leviäminen. Näiden toimenpiteiden on oltava yhteensopivia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa, ja ne on annettava komissiolle tiedoksi unionin oikeuden mukaisesti.

## VI LUKU

### LOPPUSÄÄNNÖKSET

## 24 artikla

### Raportointi ja uudelleentarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2019 ja sen jälkeen joka kuudes vuosi saatettava ajan tasalle ja toimitettava komissiolle seuraavat:

- a) kuvaus 14 artiklan mukaisesta seurantajärjestelmästä ja 15 artiklan mukaisesta unioniin tulevien vieraslajien virallisen valvonnan järjestelmästä tai sen ajan tasalle saatettu toisinto;
- b) alueellaan esiintyvien unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tai 11 artiklan 2 kohdan mukaisten alueelliselta kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien levinneisyys, mukaan luettuina muutto- tai lisääntymismalleja koskevat tiedot;
- c) tiedot lajeista, joiden katsotaan olevan asianomaisten jäsenvaltion kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja 12 artiklan 2 kohdan nojalla;
- d) 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimintasuunnitelmien;
- e) koko kansallisen alueen kattavat yhdistetyt tiedot 17 artiklan mukaisesti toteutetuista hävittämistoimenpiteistä, 19 artiklassa säädettyistä hallintatoimenpiteistä, niiden tehokkuudesta sekä niiden vaikutuksesta muihin kuin kohteena oleviin lajeihin;
- f) 8 artiklassa tarkoitettujen lupien lukumäärä sekä käyttötarkoitus, johon ne on annettu;
- g) toimenpiteet, joilla yleisölle on tiedotettu haitallisen vieraslajin esiintymisestä, sekä toimenpiteet, joita kansalaisia on pyydetty toteuttamaan;
- h) 8 artiklan 8 kohdan mukaisesti vaaditut tarkastukset, ja
- i) tiedot tämän asetuksen noudattamiseksi toteutettujen toimien kustannuksista, mikäli ne ovat saatavissa.

2. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi tämän asetuksen soveltamisesta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset ja ilmoitettava niistä muille jäsenvaltioille viimeistään 5 päivänä marraskuuta 2015.

3. Komissio arvioi viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2021 tämän asetuksen soveltamista, mukaan lukien unionin luettelo, 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimintasuunnitelmien, seurantajärjestelmän, tullivalvonta, hävittämismenpiteet ja hallintavelvoitteet, ja toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, johon liitetään tarvittaessa lain säädäntöehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi, mukaan lukien muutokset unionin luetteloon. Tässä uudelleentarkastelussa tarkastellaan lisäksi alueelliselta kannalta merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja koskevien täytäntöönpanosäännösten vaikuttavuutta, tarvetta sisällyttää alkuperäisiä lajeja unionin luetteloon ja tämän toteuttamiskelpoisuutta ja sitä, onko tarpeen lisätä yhdenmukaistamista jäsenvaltioiden toteuttamien toimintasuunnitelmien ja toimenpiteiden vaikutusta vuoden lisäämiseksi.

4. Komissio määrittää täytäntöönpanosäädöksillä raportoinnin tekniset mallit yksinkertaistaakseen ja helpottaakseen jäsenvaltioiden raportointivelvoitteita tämän artiklan 1 kohdan nojalla vaadittavien tietojen osalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

## 25 artikla

### Tietotukijärjestelmä

1. Komissio perustaa asteittain tietotukijärjestelmän, joka on tarpeen tämän asetuksen soveltamisen helpottamiseksi.
2. Järjestelmän on viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2016 sisällettävä tukimekanismi, joka liittää yhteen olemassa olevat haitallisia vieraslajeja koskevat tietojärjestelmät, kiinnittäen erityistä huomiota tietoihin unionin kannalta merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista, jotta voidaan helpottaa 24 artiklan nojalla toteutettavaa raportointia.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tukimekanismin on toimittava välineenä, jolla komissiota ja jäsenvaltioita avustetaan 16 artiklan 2 kohdan nojalla vaadittujen asiaa koskevien tiedoksiantojen käsittelyssä.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun tukimekanismin on toimittava viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2019 mekanismina, jonka avulla vaihdetaan tietoja tämän asetuksen soveltamisen muista näkökohdista.

Se voi myös sisältää tietoja jäsenvaltion kannalta merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista sekä väylistä, riskinarvioinnista sekä hallinta- ja hävittämistoimenpiteistä, mikäli niitä on saatavissa.

## 26 artikla

### Yleisön osallistuminen

Laatiessaan tämän asetuksen 13 artiklan mukaisia toimitasuunnitelmia ja ottaessaan käyttöön tämän asetuksen 19 artiklan perusteella käyttöön otettuja hallintatoimenpiteitä jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan ajoissa ja tosiasiallisesti mahdollisuus osallistua niiden valmisteleamiseen, muuttamiseen tai tarkistamiseen niiden järjestelyjen avulla, jotka jäsenvaltiot ovat jo määritelleet direktiivin 2003/35/EY 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

## 27 artikla

### Komitea

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea, ja 28 artiklassa tarkoitettu tiedefoorumi voi avustaa sitä sen tehtävissä.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
3. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

## 28 artikla

### Tiedefoorumi

Komissio varmistaa jäsenvaltioiden nimeämien tiedeyhteisön edustajien osallistumisen tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä tieteellisiä kysymyksiä koskevien neuvojen antamiseksi erityisesti 4, 5, 10 ja 18 artiklan osalta. Nämä edustajat kokoontuvat tiedefoorumissa. Komissio vahvistaa tämän foorumin työjärjestyksen.

## 29 artikla

### Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 1 päivästä tammikuuta 2015 viiden vuoden ajaksi 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä 5 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

### 30 artikla

#### Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan tämän asetuksen rikkomiseen. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki niiden soveltamisen varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

2. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

3. Seuraamuksiin voivat kuulua muun muassa:

a) sakot;

b) sääntöjenvastaisten unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien takavarikointi;

c) edellä 8 artiklan mukaisesti annetun luvan välitön peruuttaminen väliaikaisesti tai kokonaan.

4. Jäsenvaltioiden on viimeistään 2 päivänä tammikuuta 2016 annettava komissiolle tiedoksi 1 kohdassa tarkoitetut säännökset sekä viipymättä kaikki sen jälkeen tehtävät muutokset.

### 31 artikla

#### Muita kuin kaupallisia omistajia koskevat siirtymäsäännökset

1. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa säädetään, sellaisten lemmikkieläinten, joita ei pidetä kaupallisessa tarkoituksessa ja jotka kuuluvat unionin luetteloon sisältyviin haitallisiin vieraslajeihin, omistajat saavat pitää ne eläinten luonnolliseen kuolemaan saakka edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) eläimiä on pidetty ennen niiden sisällyttämistä unionin luetteloon;

b) eläimiä pidetään suljetussa säilössä ja kaikki aiheelliset toimenpiteet on otettu käyttöön sen varmistamiseksi, että yksilöt eivät voi lisääntyä tai karata.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet antaakseen jäsenvaltioiden järjestämien tiedotus- ja valitusohjelmien kautta muille kuin kaupallisille omistajille tietoa riskeistä, joita 1 kohdassa tarkoitetujen eläinten pitämisestä aiheutuu, ja toimenpiteistä, jotka on toteutettava lisääntymis- ja karkaamisriskin saattamiseksi mahdollisimman pieneksi.

3. Muut kuin kaupalliset omistajat, jotka eivät voi taata 1 kohdassa esitettyjen edellytysten täyttymistä, eivät saa enää pitää kyseisiä eläimiä. Jäsenvaltiot voivat tarjota heille sitä mahdollisuutta, että eläimet otetaan heiltä pois. Näin toimitaessa on otettava asianmukaisesti huomioon eläinten hyvinvointi.

4. Tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja eläimiä voivat pitää 8 artiklassa tarkoitetut toimipaikat, tai niitä voidaan pitää jäsenvaltioiden tätä tarkoitusta varten perustamissa tiloissa.

### 32 artikla

#### Kaupallisia varastoja koskevat siirtymäsäännökset

1. Kaupallisten varastojen pitäjät, joiden hallussa on sellaisen haitallisen vieraslajin yksilöitä, joka on hankittu ennen lajin sisällyttämistä unionin luetteloon, saavat enintään kahden vuoden ajan lajin sisällyttämisestä mainittuun luetteloon pitää ja kuljettaa kyseisten lajin eläviä yksilöitä tai lisääntymiskykyisiä osia tarkoituksenaan myydä tai luovuttaa ne tutkimus- tai ex situ -suojelutoimintaa harjoittaviin toimipaikkoihin ja 8 artiklassa tarkoitettuja lääkkeisiin liittyviä toimia varten edellyttäen, että yksilöt pidetään ja kuljetetaan suljetussa säilössä ja kaikki asianmukaiset toimenpiteet otetaan käyttöön sen varmistamiseksi, etteivät ne voi lisääntyä tai karata, tai teurastaakseen tai lopettaakseen ne inhimillisesti varastojensa tyhjentämiseksi.

2. Elävien yksilöiden myynti tai luovuttaminen muille kuin kaupallisille omistajille on sallittua vuoden ajan lajien sisällyttämisestä unionin luetteloon edellyttäen, että yksilöt pidetään ja kuljetetaan suljetussa säilössä ja kaikki asianmukaiset toimenpiteet otetaan käyttöön sen varmistamiseksi, etteivät ne voi lisääntyä tai karata.

3. Jos vesiviljelylaji, jolle on annettu asetuksen (EY) N:o 708/2007 6 artiklan mukainen lupa, sisällytetään unionin luetteloon ja luvan voimassaolo on pidempi kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määräaika, jäsenvaltion on peruutettava lupa asetuksen (EY) N:o 708/2007 12 artiklan mukaisesti viimeistään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun määräajan päättyessä.

### 33 artikla

#### Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 22 päivänä lokakuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. DELLA VEDOVA